

Meelis Eerik
Harju Maakohtu kohtunik
Eesti Kohtunike Ühingu esimees

Täiskogu 2012 teesid

1. Kohtute seadusega seonduvat on EKOÜ juhatus arutanud:

- a) augustis Naissaare laiendatud koosolekul
- b) oktoobris Õiguskantsleriga KUMU koosolekul
- c) detsembris Õiguskantsleriga Jõhvi koosolekul

2. Naissaare koosolekul pandi paika arutelu põhialus, mille kohaselt on kohtunikud kohtusüsteemi haldusmudeli muutmise (Justiitsministeeriumi alt äratoomisega) kuid ollakse vastu kohtute seaduse eelnõu tekstile.

3. KUMU koosolekul arutati küsimusi Õiguskantsleriga esmakordselt ja üldisel tasandil ning otsustati edaspidiseks valida aruteluks kolm keskset teemat.

4. Jõhvi koosolekul arutati iseseisva kohtusüsteemi a) haldamist b) eelarvet c) alluvusküsimusi. Arutati, mida kujutab endast kohtute haldamise üksus, kuidas kohtusüsteemile suudetaks tagada riigieelarvest piisav finantseeritus, milline võiks olla alluvussuhe kohtujuhtide ja süsteemi haldaja vahel.

Üldiste küsimustena küsiti:

1) kui kohtunikele eelnõu tekst ei sobi, kes kirjutab uue teksti? Kohtusüsteemis seda ressursi ei nähtud, seda ei näinud ka Õiguskantsler enda süsteemis. Justiitsministeerium eelnõud huvitatud ei tundu olema.

2) Mis läheb reformi kaudu üldse paremaks?

3) Kas antud küsimusega on mõtet tegeleda, kui puudub poliitiline tahe? Eelnõu menetlemise kord peaks hakkama Justiitsministeeriumist, kohtunikud eelnõud esitada ei saa. Väljendati usaldamatust poliitikutesse (eelkõige viimaste eelnõude – puhkused jm – kontekstis).

Üks koosolek oli muidugi ebapiisav selleks, et jõuda terviklahenduseni, kuid koosoleku järel dustena võiks välja tuua:

1) kohtusüsteemi arendamisega peaks tegelema arvestades ettepanekuid, mida kohtunikud on välja toonud;

2) keskenduma peaks haldusmudelile.